

Verbeteractieplan Vrijheidsbeperkende maatregelen Kinder- & jeugdpsychiatrie AZ Nikolaas

In december 2016 kreeg de dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie van het AZ Nikolaas onverwachts bezoek van de Vlaamse Zorginspectie. Specifiek werd het beleid rond vrijheidsbeperkende maatregelen onder de loep genomen. Er werd vooraf geen eisenkader aan de sector overgemaakt.

Op basis van de geformuleerde tekortkomingen en/of verbeterpunten in het inspectierapport voor de Kinder- en jeugdpsychiatrie AZ Nikolaas, werd een verbeteractieplan opgesteld. Hieronder wordt vanuit het gepubliceerde rapport volgende meegegeven: de geformuleerde vaststelling, een toelichting, de verbeteractie en de status van de verbeteractie.

Preventief Beleid

Vaststellingen Zorginspectie:

- Agressiepreventiebeleid:
 - Het gebruikte signaleringsplan evalueren ten opzichte van de 4 criteria.
 - Meer gestructureerd gebruik maken van signaleringsplannen op alle afdelingen.
 - De infrastructurele mogelijkheden voor de-escalatie beter benutten.
- Verbeteren patiëntenervaringen:
 - De (vrijheidsbeperkende) leefregels herbekijken.
- Betrokkenheid van de patiënten:
 - De aanwezigheid van patiënten en familie/naasten bij de multidisciplinaire behandelplanbespreking mogelijk maken.
 - Het verhogen van betrokkenheid van patiënten bij het beleid van de afdeling.
- Inscholing nieuwe medewerkers: geen tekortkomingen gesignaleerd.
- Opvang na incidenten
 - Het systematisch analyseren van ernstige incidenten als verbeterinstrument.

Verbeteractie 1 dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie

Het gebruikte signaleringsplan evalueren ten opzicht van de 4 criteria.

Meer gestructureerd gebruik maken van signaleringsplannen op alle afdelingen.

Toelichting verbeteractie 1:

Sinds februari 2017 is het signaleringsplan, dat voldoet aan de 4 aspecten, ingevoerd in het elektronisch patiëntendossier. Het is de doelstelling dat dit formulier samen met de patiënt wordt ingevuld indien de patiënt is aangemeld met een agressieproblematiek of wanneer de patiënt gedurende zijn opname een agressieproblematiek vertoont.

Status verbeteractie 1: gefinaliseerd

Verbeteractie 2 dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie

De (vrijheidsbeperkende) leefregels herbekijken.

Toelichting verbeteractie 2:

De vrijheidsbeperkende maatregelen (zoals beperkt toegang tot internet, beperkte uitgang zonder toezicht) worden verder uitgewerkt door een interne werkgroep. Het is de doelstelling dat de werkgroep een ruimer gebruik van internet binnen onze dienst zal bewerkstelligen in samenspraak met de opgenomen jongeren. Samen met de opgenomen jongeren en hun verantwoordelijken zal de toegang tot het internet verder geëvalueerd worden.

Er wordt samen met de jongeren en hun verantwoordelijken gezocht naar alternatieve behandelmethoden om escalatie te vermijden (bv. wandeling maken buiten de afdeling, op initiatief van de jongere sporten op het sportveld zoals opgenomen in het signaleringsplan).

Gezien we nog steeds met kwetsbare kinderen en jongeren werken is een afstemming met de verantwoordelijken (ouders, voogden, ...) steeds noodzakelijk.

Status verbeteractie 2: lopende

Verbeteractie 3 dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie

Het systematisch analyseren van ernstige incidenten als verbeterinstrument.

Toelichting verbeteractie 3:

Binnen het AZ Nikolaas hanteren we een ziekenhuisbreed beleid omtrent het omgaan met ernstige incidenten met standaard analyse.

Status verbeteractie 3: lopende

Verbeteractie 4 dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie

De aanwezigheid van patiënten en familie/naasten bij de multidisciplinaire behandelplanbespreking mogelijk maken.

Het verhogen van betrokkenheid van patiënten bij het beleid van de afdeling.

Toelichting verbeteractie 4:

Ouders of verantwoordelijken van opgenomen kinderen en jongeren worden wekelijks uitgenodigd bij de gezinstherapeut. Er bestaat de mogelijkheid om indien nodig een multidisciplinair overleg te plannen waarbij zowel de arts, psycholoog, therapeut, individuele begeleider kan betrokken worden. Verder zal er vanaf 2018 op driewekelijkse basis een patiëntraad georganiseerd worden, met als doelstellingen het beleid mee uit te stippelen. Momenteel verloopt dit op informele wijze en kunnen de opgenomen jongeren, kinderen en hun ouders/verantwoordelijken steeds terecht bij het aanwezige personeel.

Daarnaast is er ook een ideeënbus ter beschikking en wordt er twee maal per jaar een tevredenheidsenquête afgenomen waar zowel kinderen, jongeren en ouders enerzijds hun tevredenheid over de werking van dienst kunnen scoren en anderzijds ook verbeterpunten kunnen verwoorden.

Toekomstgericht wordt een comfortroom voorzien binnen de Kinder- en jeugdpsychiatrie als hulpmiddel om escalatie preventief aan te pakken.

Status verbeteractie 4: lopende

Afzonderings- en separatiebeleid en fixatiebeleid.

Vaststellingen Zorginspectie:

AFZONDERING en SEPARATIE

- Beleid en procedure
 - De procedure afzondering vervolledigen.
 - De procedure afzondering aanpassen aan de richtlijnen.
- Toepassing in de praktijk
 - Meer geschreven informatie voorzien voor patiënten en naasten over beleid van afzondering.
 - De redenen voor afzondering beperken tot gevaar.
 - De notities en de registratie van het toezicht aanpassen:
 - Duidelijke notities maken in het dossier over de manier van toezicht. (bv. verschil tussen binnen gaan en observatie door raam of via camera).
 - Om het uur de registratie van binnen gaan in de afzonderingskamer voorzien.
- Infrastructuur van de afzonderingskamer
 - De infrastructuur van afzonderingskamers aanpassen.

FIXATIE

- Beleid en procedure
 - De procedure fixatie vervolledigen.
 - De procedure fixatie aanpassen aan de richtlijnen.
- Toepassing in de praktijk
 - Streven naar een beleid zonder mechanische fixatie.
 - Gefixeerde patiënten moeten beschikken over een oproepsysteem.

Verbeteractie 1 dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie:

De procedure afzondering vervolledigen.

De procedure afzondering aanpassen aan de richtlijnen.

Toelichting verbeteractie 1:

De procedure afzondering en fixatie werd vervolledigd en maximaal aangepast aan de richtlijnen die vanuit zorginspectie zijn vooropgesteld en in afstemming met de werkgroep vrijheidsbeperkende maatregelen bij kinderen en jongeren van Zorgnet-Icuro. Deze procedures worden op regelmatige basis herzien.

Status verbeteractie 1: gefinaliseerd.

Verbeteractie 2 dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie:

Meer geschreven informatie voorzien voor patiënten en naasten over beleid van afzondering.

Toelichting verbeteractie 2:

De informatiebrochures van de afdelingen worden herzien en de nodige aanpassingen rondom informatie betreffende afzondering, separatie en fixatiebeleid worden daarin opgenomen.

Status verbeteractie 2: lopende

Verbeteractie 3 dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie:

De infrastructuur van afzonderingskamers aanpassen.

Toelichting verbeteractie 3: Infrastructurele aanpassingen zijn voor 80% afgerond, enkel het beloproepsysteem voor gefixeerde patiënten is in uitvoering.

De notities en de registratie van het toezicht aanpassen:

Duidelijke notities maken in het dossier over de manier van toezicht. (bv. verschil tussen binnen gaan en observatie door raam of via camera).

Om het uur de registratie van binnen gaan in de afzonderingskamer voorzien.

Het afzonderingsregistratieformulier beschikbaar in het elektronisch patiëntendossier is volledig aangepast volgens de richtlijnen van zorginspectie.

Status verbeteractie 3: lopende

Verbeteractie 4 dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie:

Streven naar een beleid zonder mechanische fixatie.

Toelichting verbeteractie 4:

Dit is reeds een streven van bij de start en is opgenomen in de procedure.

Status verbeteractie 4: lopende

Verbeterbeleid.

Vaststellingen Zorginspectie:

- Verzamelen van informatie
- Analyse en het bespreken van het beschikbaar materiaal
 - Jaarlijkse evaluatie van leefregels door patiënten en familie/naasten.

Verbeteractie 1 dienst Kinder- en jeugdpsychiatrie:

Evaluatie van leefregels door patiënten, familie en naasten zal tijdens de volgende patiënttevredenheidsmeting geïmplementeerd worden.

Toelichting verbeteractie 1:

Uiteraard zullen de opgenomen kinderen en jongeren gedurende de patiëntenraad meermaals de kans krijgen om leefregels te bespreken.

Status verbeteractie 1: lopende